

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13 i 89/16) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU **HRVATSKE SELJAČKE STRANKE**

Broj: 03-07-6-540/20
Sarajevo, 09.09.2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE.....	4
Predmet revizije.....	4
Cilj revizije.....	4
Obim revizije.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskom izvještaju, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Hrvatska seljačka stranka u 2019. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke za 2019. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka. Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, Hrvatska seljačka stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	1.071,00	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.071,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	1.071,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 11.098,90 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska seljačka stranka. Skraćeni naziv: HSS.

Hrvatska seljačka stranka je registrovana kod Općinskog suda u Mostaru dana 13.09.2010. godine, Rješenjem broj: R/5-10.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, ulica Kralja Petra Krešimira IV L-5¹.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Mario Karamatić, predsjednik.

Lice ovlašteno za finansijske izvještaje za 2019. godinu je Mario Karamatić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, politička stranka nema niže organizacione odbore.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske seljačke stranke za 2019. godinu.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Hrvatska seljačka stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

¹ Hrvatska seljačka stranka je, dopisom broj: Ur.br.1/10/15 od 15.11.2015. godine, obavijestila Centralnu izbornu komisiju Bosne i Hercegovine da će se komunikacija sa strankom obavljati na novoj adresi u Posušju, Ulica Fra Grge Martića 31.

Obim revizije finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke obuhvata kontrolu finansijske dokumentacije i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U periodu od 2010. do 2017. godine, obavljani su pregledi i revizija finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke, nakon čega su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije, osim 2013. godine za koju stranka Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine nije podnijela godišnji finansijski izvještaj, niti je omogućila pristup svojim prostorijama kako bi se izvršila revizija.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih u članu 14. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, Odlukom broj: 03-07-6-1104/15 od 09.12.2015. godine Hrvatskoj seljačkoj stranci izrekla administrativnu mjeru, u skladu sa članom 10. stav (8) istog Zakona, kojom se stranci uskraćuje pravo da se kandiduje na narednim izborima (Lokalnim izborima 2016. godine).

Nakon obavljenog pregleda finansijskog izvještaja za 2018. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da uspostavi evidencije o svojim novčanim donacijama, da vodi poslovne knjige i podnosi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, odnosno da uspostavi potpune i tačne evidencije o svojim приходima i rashodima, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja u zakonom predviđenom roku i popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da u finansijskom izvještaju iskaže koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom, da finansijske izvještaje podnosi u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i da dostavlja dodatnu dokumentaciju.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska seljačka stranka prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

Hrvatska seljačka stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 11.098,90 KM.

Hrvatska seljačka stranka nije Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine uz godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu dostavila program utroška sredstava za 2019. godinu, iako je isti bila obavezna dostaviti. Naime, dana 12.02.2019. godine Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je svim političkim strankama, a među njima i Hrvatskoj seljačkoj stranci uputila obavještenje u kojem je zatražila da dostave program utroška sredstava za 2019. godinu.

Pored navedenog, revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu utvrđeno je da stranka ne posjeduje dokumentaciju za troškove iskazane u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, tako da nije bilo moguće utvrditi u koju svrhu su utrošena finansijska sredstva stranke.

² U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

S obzirom da je stranka finansijska sredstva utrošila bez programa utroška, kao i da ne posjeduje dokumentaciju iz koje bi se moglo utvrditi u koju svrhu su utrošena finansijska sredstva stranke, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Hrvatska seljačka stranka prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka godišnji finansijski izvještaj nije podnijela u zakonom propisanom roku i na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Takođe je utvrđeno da stranka nije vodila poslovne knjige i nije podnijela Godišnji obračun (Završni račun) za 2019. godinu u skladu sa računovodstvenim propisima.

(1) Hrvatska seljačka stranka godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu nije podnijela u zakonom propisanom roku i u skladu sa odredbama člana 3. stav (1) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila je odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka³.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila godišnji finansijski izvještaj 12.06.2020. godine i to samo u pisanoj formi, odnosno ručno popunjen.

Politička stranka nije podnijela godišnji finansijski izvještaj u elektronskoj formi, putem aplikacije FI CIK BIH i nije Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila obrasce finansijskog izvještaja, odštampane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke.

(2) Služba za reviziju je utvrdila da Hrvatska seljačka stranka nije vodila poslovne knjige i nema evidencije o prometu i stanju novčanih sredstava, prihodima, rashodima i obavezama, te nije podnijela Godišnji obračun (Završni račun) za 2019. godinu nadležnoj instituciji, Finansijsko-informatičkoj agenciji, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1)⁴ i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja i izvoda sa transakcijskog računa stranke broj: 1994990011756513 kod Addiko banke, politička stranka je u toku 2019. godine primila sredstva iz budžeta Općine Posušje u iznosu od 1.071,00 KM, te pozajmicu od Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine u iznosu od 10.000,00 KM.

- U toku 2019. godine sa transakcijskog računa stranke broj: 1994990011756513 kod Addiko banke isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od 11.098,85 KM, od čega je 10.950,00 KM isplaćeno gotovinski na ime materijalnih troškova.

U postupku revizije finansijskih izvještaja, kao i na osnovu Izjave predsjednika stranke, utvrđeno je da stranka nije sačinjavala blagajničke izvještaje. Takođe, utvrđeno je da stranka nema dokumentaciju (račune) za utrošena sredstva. Ističemo da je stranka u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu iskazala troškove ostalog materijala u iznosu od 10.950,00 KM, što odgovara iznosu isplaćenih sredstava sa transakcijskog računa.

Gore navedeno ukazuje da je stranka u toku 2019. godine imala promet gotovinom putem blagajne u iznosu od 10.950,00 KM, ali da isti nije iskazala u obrascu 2.1 (pregled stanja

³ Politička stranka je bila dužna da godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu podnese do 31.03.2020. godine u elektronskoj formi, putem aplikacije „FI CIK BIH”, te da Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavi potvrdu o podnesenom finansijskom izvještaju u elektronskoj formi i obrasce finansijskog izvještaja, odštampane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke.

⁴ U skladu sa odredbom člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka je dužna voditi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima.

blagajne) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, čime je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

- (3) Hrvatska seljačka stranka je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁵ imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja.⁶

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj seljačkoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa planom utroška sredstava, a za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom stranke,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi evidencije o novčanim toovima, prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja u zakonom propisanom roku i popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da u finansijskom izvještaju iskaže koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom.*

Takođe se preporučuje:

- *da uspostavi upravljanje gotovinom putem blagajne i uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge (nalog uplate i nalog isplate; dokumenta na osnovu kojih se vrše isplate putem blagajne). Poslovanje blagajne treba urediti tako da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska seljačka stranka nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Revizor

Veliborka Kenjić

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

⁵ Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

⁶ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promoviše političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.